

Kehtestatud
24.11.2023 kk nr 75
Jõustub 27.11.2023
Muudetud
02.09.2024 kk nr 33

Tartu Aleksander Puškini Kooli õppekava

SISUKORD

I. ÜLDOSA.....	3
1.1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus	3
1.2. Kooli väärtused ja eripära.....	3
1.3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid.....	4
1.4. Üldpädevuste kujundamine	4
1.5. Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused.....	5
1.6. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted.....	10
II. ÕPPEKORRALDUS.....	12
2.1. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti	12
2.2. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ja klassiti.....	15
2.3. Valikainete ja võõrkeelte valimise põhimõtted	18
2.4. Hindamise korraldus.....	18
2.5. Loovtöö koostamise põhimõtted	23
III. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖD TOETAVAD TEGEVUSED.....	24
3.1. Õppekeskkonna mitmekesistamine	24
3.2. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord	25
3.3. Karjäärinõustamise korraldamine.....	28
3.4. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	29
3.5. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	29
3.6. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	30
IV. AINEVALDKONDADE KAVAD	31
Lisa 1 Ainevaldkond „Keel ja kirjandus”	
Lisa 2 Ainevaldkond „Kehaline kasvatus”	
Lisa 3 Ainevaldkond „Kunstiained”	
Lisa 4 Ainevaldkond „Loodusained”	
Lisa 5 Ainevaldkond „Matemaatika”	
Lisa 6 Ainevaldkond „Sotsiaalsained”	
Lisa 7 Ainevaldkond „Tehnoloogia”	
Lisa 8 Ainevaldkond „Võõrkeeled”	
Lisa 9 Valikõppeaine „Ettevõtlusõpetus”	
Lisa 10 Valikõppeaine „Informaatika”	
Lisa 11 Valikõppeaine „Karjääriõpetus”	
Lisa 12 Valikõppeaine „Tantsuõpetus”	
Lisa 13 Valikõppeaine „Draamaõpetus”	
Lisa 14 Valikõppeaine „Teadusliku mõtlemise alused”	
Lisa 15 Valikõppeaine „Vene keele- ja kultuuriõpe”	
Lisa 16 Valikõppeaine „Ukraina keele- ja kultuuriõpe”	

I. ÜLDOSA

1.1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

Tartu Aleksander Puškini Kool (TAPK) on põhikool, mis tegutseb vastavalt riiklikult kehtestatud õppekavale. Kooli õppekava on koos TAPK arengukavaga aluseks õppe- ja kasvatustöö eesmärgistamisel ja organiseerimisel. TAPK õppekava koostamisel toetuti ja arendamisel lähtuti: põhikooli riiklikust õppekavast (edaspidi PRÕK), põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast (edaspidi PLRÕK), teistest riiklikest ja kohalikest õigusaktidest, kooli arengukavast, kooli põhimäärusest, TAPK sisehindamissüsteemist, kooli kolme osapoole, õpilaste, õpetajate ja vanemate vahelistest kokkulepetest. TAPK õppekava koosneb neljast osast: 1. üldosa, 2. õppekorraldus, 3. õppe- ja kasvatustööd toetavad tegevused, 4. ainevaldkondade kavad.

1.2. Kooli väärtused ja eripära

1.2.1. Kooli kultuuriruumi sätestavad kooli põhiväärtused, mille rakendamine loob sotsiaalse suhtluskeskkonna. Selle peamisteks märksõnadeks on õpilaskesksus, koostöö ja hoolivus. Õpetaja, lapsevanem ja õpilane teevad koostööd, et leida õpilase jaoks parimad võimalused vajalike pädevuste kujundamiseks. Koostöine sotsiaalne keskkond põhineb vastastikusel lugupidamisel.

1.2.2. Koolikogukond juhindub oma tegevustes järgmistest põhiväärtustest:

Õpilaskesksus – Kooli meeskonna fookuses on õpilase võimestamine. Õpilast suunatakse kujundama oma hoiakuid ja käitumist nii, et toimuksid positiivsed muutused eluga toimetulekul ning saaks saavutatud kontroll oma elu üle. Võimestamine eeldab võimestajalt asjakohaste teadmiste ja oskuste olemasolu.

Koostöö – Ühtse meeskonnana töötades saavutatakse rohkem. Aidatakse õpilasel saavutada edu ja vastutatakse enda tegevuste eest.

Hoolivus – Lugupidavalt, heatahtlikult ja abivalmilt suhtutakse õppijatesse, kolleegidesse, vanematesse, säästvalt suhtutakse keskkonda.

Ettevõtlikkus – Igapäevatoös põhinetakse loomingulisusel, uuendusmeelsusel ja riskivalmidusel, samuti oskusel ära tunda ja realiseerida võimalusi. Õpilastes kujundatakse arenguuskumust.

Tervis – Fookuses on õpilaste ja õpetajate vaimse ja füüsilise tervise heaolu. Koolis kujundatakse teadlikult tervislikke eluviise toetavat keskkonda.

1.2.3. Koolis kujundatakse teadlikult tervislikke eluviise toetavat keskkonda.

1.2.4. Kooli väärtuste toetamiseks kuulub TAPK Tervist Edendavate Koolide, Liikuma Kutsuvate Koolide, Ettevõtlike Koolide ning Kiusamisest Vabade Koolide hulka.

1.2.5. Tartu Aleksander Puškini Kool on multikultuurne kool, kus igale õpilasele on loodud igakülgeks arenguks soodne keskkond, mis võimaldab kujundada oskusi elukestvaks õppeks ning lõimumiseks kaasaegsesse ühiskonda, säilitada õpilase rahvuslik identiteet.

1.2.6. Kooli eripäraks on õpilaste emakeele (vene, ukraina) ja kultuuri õppe korraldamine tundides ning tunnivälistes tegevustes. Aineõpe koolis toimub sihtkeeles (eesti keeles) lõimitud aine- ja keeleõppe rakendamise kaudu. Lõimitud aine- ja keeleõppe rakendamine koolis aitab kaasa sellele, et põhikooli lõpetajatel on mitmekeelsete iseseisvate õppijatena avarad võimalused edasistes õpingutes ja tööturul ning nad väärtustavad oma etnilist identiteeti ja emakeelt.

1.2.7. Kooli eripäraks on võimalusterohke õppekava, mis tagab õpilasele individuaalse lähenemise. Esiteks on lapsevanemal võimalik valida kahe eesti keele ainekava vahel, kas eesti keel teise keelena (E2) või eesti keel (E). Eesti keelt õpetatakse E2 ainekava alusel A ja B klassides ja E ainekava alusel C klassides. Teiseks on koolis eriklassid, kuhu õpilane suunatakse Koolivälise nõustamismeeskonna

(KVNМ) otsuse ja lapsevanema nõusoleku alusel. Õppetöö eriklassides võib toimuda nii PRÕK kui ka PLRÕK alusel.

1.2.8. Kooli eripäraks on ka üleminek eestikeelsele haridusele ajavahemikul 2022–2026:

2022/23. õppeaastast õpivad eesti keeles vähemalt 75% ulatuses kõikide C klasside õpilased.

2023/24. õppeaastast õpivad eesti keeles vähemalt 75% ulatuses kõikide 5., 6. ja 9. klasside õpilased (va eriklassi õpilased).

2024/25. õppeaastal algab eestikeelsele haridusele üleminek kõikides 1. ja 4. klassides. Õpivad eesti keeles vähemalt 75% ulatuses 5., 6. ja 7. klasside õpilased (va eriklasside õpilased).

2025/26. õppeaastast toimub eestikeelne aineõpe läbivalt I, II ja III kooliastmes (va eriklass III kooliastmes).

Eestikeelsele haridusele üleminek põhikooli eriklassides lõpeb **2030.** aastal.

1.3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

1.3.1. TAPKis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

1.3.2. Esimeses kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

1.3.3. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmises- ja tegevusvaldkondade vastu.

1.3.4. Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus tulevad iseseisvalt toime ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

1.3.5. Tartu Aleksander Puškini Kooli põhikooli õppe- ja kasvatuseesmärkideks on aidata kaasa isiksuse arengule, kes:

- mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid;
- on teadlik oma huvidest, kalduvustest ja võimetest;
- tunneb vastutust oma tegude tagajärgede eest;
- suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse;
- saab aru oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis;
- on valmis õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

1.3.6. TAPK seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

1.4. Üldpädevuste kujundamine

1.4.1. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises ning kooli ja kodu koostöös.

1.4.2. Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi,

väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpitudga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust.

Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

1.5. Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused

1.5.1. TAPKis on lõimingu eesmärgiks:

- 1) Õpilaste teadmistest terviku loomine, mis võimaldaks mõista olulist ja tulla toime erinevates õpi-, töö- ja elusituatsioonides.
- 2) Õpitava seostamine igapäevategevuse ja -mõtlemisega ning oma maailmapildiga.

- 3) Õpitud teadmiste ja oskuste seostamine nii ühes õppeaines, ainevaldkondades kui ka erinevate õppeainete ja ainevaldkondade vahel.

1.5.2. Lõimingu põhimõtted TAPKis:

- 1) Õpetajad teevad tihedalt koostööd lõimingu paremaks teostumiseks.
- 2) Õppija on aktiivne – ta võtab osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib nii iseseisvalt kui koos kaaslastega; õpib enda ja kaaslaste tegevust hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima.
- 3) Kasutatakse aktiivõppemeetodeid, projektõpet, õppekäike, õues- ja mujalõpet.

1.5.3. Lõimimine toimub TAPKis järgnevalt eri vorme rakendades:

- 1) õppeainesisene ja ainetevaheline lõiming (vt ainekavad);
- 2) valdkonnasisene lõiming – ühe ainevaldkonna õpetajad planeerivad koos oma aine- ja töökavasid, et leida ühiseid teemasid ja toetada ainevaldkondade sisest lõimingut (nt eesti keel ja kirjandus; keemia ja füüsika);
- 3) lõiming meetodite abil – ühe õppeaine reeglite, töövõtete, oskuste ja meetodite kohaldamine teise aine õppetöös;
- 4) õpetajad teostavad samasuguseid projekte erinevates ainetes: näitus, uurimistöö, essee, õpimapp jne.
- 5) koolisisesed projektid kasutavad läbivaid teemasid ja pädevusi õppeainete ja ainevaldkondade lõiminguks, nt teemapäevad, -nädalad;
- 6) klassidesisesed projektid – igal klassil konkreetne ülesanne, nt ürituste eestvedamine;
- 7) teemakeskne lõiming keskaine toetamiseks (vt tabel 1 ja 2).

Tabel 1. Lõiminguks rakendatavad õppeained ja teemad klassiti (PRÕK)

I kooliaste			
klass	1. klass	2. klass	3. klass
keskaine	loodusõpetus	loodusõpetus	loodusõpetus
kaasatud õppeained	matemaatika eesti keel kunst tööõpetus muusika kehaline kasvatus	matemaatika eesti keel vene keel kunst tööõpetus muusika inimeseõpetus kehaline kasvatus	matemaatika eesti keel vene keel kunst tööõpetus muusika inimeseõpetus informaatika kehaline kasvatus
	Aastaajad	Organismid ja elupaigad	Organismide rühmad ja

lõimitavad teemad ja tegevused	<ul style="list-style-type: none"> • aastaegade õpimapi koostamine • joonistuste näitused aastaaja järgi • õppekäigud looduses 	<ul style="list-style-type: none"> • ühe looma kirjelduse koostamine ja esitlemine 	kooselu <ul style="list-style-type: none"> • seente vaatlemine või hallituseente kasvamise uurimine
	Asjad ja materjalid <ul style="list-style-type: none"> • tähtpäevadeks kaunistuste meisterdamine 	Inimene <ul style="list-style-type: none"> • enesevaatlus ja eneseanalüüs • liikumis- ja toitumispäeviku pidev täitmine 	Liikumine ja liiklusohutus <ul style="list-style-type: none"> • liiklusemängud • liiklusmärkidega tutvumine
	Elus ja eluta <ul style="list-style-type: none"> • õppekäik: looduse vaatlemine ja uurimine • loominguline tegevus „Loodusobjektid“ • liikumismängud 	Mõõtmine ja võrdlemine <ul style="list-style-type: none"> • enese mõõtmine (pikkus, kaal, kehatemperatuur) 	Elekter ja magnetism <ul style="list-style-type: none"> • elektrikaitsmete analüüsimine ja plakatite esitus „Elekter ja magnetism meie elus“
		Ilm Ilma vaatluspäeviku pidev täitmine	Plaan ja kaart <ul style="list-style-type: none"> • seinaplakat „Ilmakaared“ • orienteerumismäng
lõiminguprojektid	Etlusvõistlus „Sügis“		
	Sügisnäitus looduslikust materjalist meisterdustest		
	Mardi- ja kadripäevad		
	Heategevuslik jõululaat		
	„Meie Eesti“ projektipäevad		
	Perepäevad		

II kooliaste			
klass	4. klass	5. klass	6. klass
keskaine	loodusõpetus	loodusõpetus	loodusõpetus
kaasatud õppeained	matemaatika eesti keel vene keel informaatika kunst tehnoloogia muusika kehaline kasvatus	matemaatika eesti keel vene keel ajalugu informaatika kunst muusika kehaline kasvatus	matemaatika eesti keel vene keel ühiskonnaõpetus informaatika kunst muusika kehaline kasvatus
lõimitavad teemad ja tegevused	Päikesesüsteem <ul style="list-style-type: none"> Päikesesüsteemi mudeli valmistamine 	Veekogu kui uurimisobjekt <ul style="list-style-type: none"> Maalitud veekogude näitus 	Muld <ul style="list-style-type: none"> Mullatüüpide uurimine ja maitsetaimede kasvatamine
	Maa, gloobus, kaart <ul style="list-style-type: none"> Eesti kaardi uurimine 	Vee kasutamine ja kaitse <ul style="list-style-type: none"> Uurimistöõ „Vee puhastamine“ 	Läänemeri <ul style="list-style-type: none"> Pildigalerii loomine „Läänemere olendid“
	Inimene <ul style="list-style-type: none"> Tartu terviseradadega tutvumine ja tervisliku eluviisi edendamine 	Asula elukeskkonnana <ul style="list-style-type: none"> Minu koduasula plaani koostamine 	Elukeskkonnad Eestis <ul style="list-style-type: none"> Õppekäik TÜ muuseumisse „Vinged ringid“
	Taimed, loomad, seened ja bakterid inimese kasutuses <ul style="list-style-type: none"> Fotonäitus „Kevad Eestis“ 	Soo <ul style="list-style-type: none"> Õppekäik rabasse 	Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis <ul style="list-style-type: none"> Looduskonverentsi ettevalmistamine ja korraldamine
lõiminguprojektid	Sügisnäitus looduslikutest materjalidest		
	„Meie Eesti“ projektipäevad		
	Perepäevad		

III kooliaste			
klass	7. klass	8. klass	9. klass
keskaine	geograafia	geograafia	geograafia
kaasatud õppeained	eesti keel inglise keel loodusõpetus informaatika kunst tehnoloogia/ käsitöö	eesti keel inglise keel vene keel informaatika kunst tehnoloogia/ käsitöö bioloogia	eesti keel inglise keel vene keel füüsika keemia bioloogia informaatika kunst
lõimitavad teemad ja tegevused	Meie planeet Maa <ul style="list-style-type: none"> Plakati koostamine maadeavastajate kohta või valitud riigi kohta. 	Loodusvööndid <ul style="list-style-type: none"> Plakati koostamine loodusvöönditest 	Euroopa <ul style="list-style-type: none"> Interaktiivse Euroopa kaardi loomine rakendades QR-koode „Kus mina olen käinud ja mida näinud”
	Kliima ja ilm <ul style="list-style-type: none"> Video - telesaade “Kliima ja ilm” ilma prognoosiga: ilmad üle maakera (subtiitrid inglise keeles) 	Reisimine <ul style="list-style-type: none"> Reisimine ja keskkond - esseed 	Majandus ja tööhõive <ul style="list-style-type: none"> CV koostamine erinevates keeltes/ keskkonna mõju tööhõivele - arutelu
	Maa veestik <ul style="list-style-type: none"> “Veekogude kasutamine ja kaitse” - arutelu 	Kultuur <ul style="list-style-type: none"> Looduse mõju kultuurile - presentatsioonid 	Jätkusuutlik areng <ul style="list-style-type: none"> olemasolevate roheliste maailma projektide tutvus - null energiakulu maja, Zero waste jm.)
lõiminguprojektid	Festival „Meie planeet Maa”		
	Interaktiivse kaardiga „Kus mina olen käinud ja mida näinud” - kogu kooli viktoriin		
	„Meie Eesti“ projektipäevad		
	Konverents-mess “Olen keskkonnateadlikum!”		

Tabel 2. Lõiminguks rakendatavad õppeained ja teemad klassiti (PLRÕK)

I, II ja III kooliaste			
klass	1., 2., 3.klass	4.,5.,6. klass	7., 8., 9. klass
keskaine	loodusõpetus	loodusõpetus	loodusõpetus
kaasatud õppeained	matemaatika kunst muusika tööõpetus eesti keel vene keel inimeseõpetus kehaline kasvatus	vene keel matemaatika kunst muusika tööõpetus eesti keel inimeseõpetus kehaline kasvatus ajalugu	kehaline kasvatus muusika kunst eesti keel vene keel tehnoloogia/kodundus- ja käsitöö ajalugu inimeseõpetus
lõimitavad teemad/projekt	Fotonäitus „Millist värvi on suvi?”		
	Orienteerumine kodukohas		
	Mardi- ja kadripäev päev		
	Jõulud		
	Heategevusnädala üritused		
	Sõbrapäev		
	Vastlad		
	Intellektuaalne mäng „Reisimine ajas”		

1.5.4. Lõiminguprojektide detailsemad kirjeldused on kooli ainekavades ning konkreetse lõiminguprojekti tegevuskavas.

1.6. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted

1.6.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

1.6.2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

Õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke.

Aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga.

Valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi.

Õpilaste loovtöö valikul – õpilased võivad lähtuda läbivast teemast selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna.

Klassivälises ja huviringide õpetegevuses projekti- ning partnerlustegevuste kaudu – korraldatakse õppekäike, ühisüritusi ja kohtumisi koostöös erinevate asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega ning osaletakse maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

1.6.3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.

Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripäradest ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamaaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas.

Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

1.6.4. Läbivate teemade käsitlemine toimub õppetöö käigus ning detailsem kirjeldus on ainekavades.

II. ÕPPEKORRALDUS

2.1. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

2.1.1. Tunnijaotusplaanis kajastuvad nii kohustuslikud kui valikained (vaba tunniressurss).

2.1.2. Tunnijaotusplaani koostatakse:

- 1) A ja B klassidele (vt tabel 3);
- 2) C klassidele (vt tabel 4);
- 3) Põhikooli riiklik lihtsustatud õppekava klassidele (vt tabel 5).

2.1.3. Kõikides C klassides õpetatakse eesti keelt emakeelena. Eesti keeles õpetatakse kõiki aineid, va vene/ukraina keele- ja kultuuriõpe ja inglise keel. Põhikooli lõpetajad sooritavad põhikooli lõpueksamina eesti keele. Õpilane, kes õpib C klassis viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.

2.1.4. A ja B klassides ja eriklassides õpetatakse eesti keelt teise keelena. Põhikooli lõpetajad sooritavad põhikooli lõpueksamina eesti keel teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.

Tabel 3. Tunnijaotusplaani A, B klassidele ja eriklassidele

aine	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
eesti keel teise keelena	4	4	4	5	5	5	5	5	5
vene keel	4	4/3*	5/4*	3/3*	3/3*	2/2*	1/2*	1/2*	1/2*
kirjandus					2	2	2	2	2
matemaatika	3	3	4	4	4	5	4	4	5
kehaline kasvatus	3	3	2	3	3	2	2	2	2
A-võõrkeel (inglise keel)			3	3	3	3	3	3	3
kunst	2	2	0,5	1	1	1	1	1	1
muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2		
bioloogia							2	2	1
geograafia							2	1	2
füüsika								2	2
keemia								2	2
inimeseõpetus		1	1		1	1	1	1	
ajalugu					1	1	2	2	2
ühiskonnaõpetus						1			2
tööõpetus	1	2	1,5						

tehnoloogia/käsitöö, kodundus				2	2	1	2	2	1
valikaine		1	1			2		1	
kokku	20	23	25	25	28	30	30	32	32

*Alates 6. klassist on võimalik õppida ukraine keele- ja kultuuriõpet.

Tabel 4. Tunnijaotusplaan C klassidele

aine	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
eesti keel	7	6	6	4	4	4	3	3	3
vene/ukraina keele ja kultuuriõpe		3	4	3	3	3	2	2	2
kirjandus					2	2	2	2	2
matemaatika	3	3	4	4	4	5	4	4	5
kehaline kasvatus	3	3	2	3	3	2	2	2	2
A-võõrkeel (inglise keel)			3	3	3	3	3	3	3
kunst	2	2	0,5	1	1	1	1	1	1
muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2		
bioloogia							2	2	1
geograafia							2	1	2
füüsika								2	2
keemia								2	2
inimeseõpetus		1	1		1	1	1	1	
ajalugu					1	1	2	2	2
ühiskonnaõpetus						1			2
tööõpetus	2	2	0,5						
tehnoloogia/käsitöö, kodundus				2	2	1	2	2	1
valikaine		0	1	1	1	2	1	2	1
kokku	20	23	25	25	28	30	30	32	32

2.1.5. Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused:

B-võõrkeel puudub tunnijaotus plaanis, sest eesti keelest erineva õppekeele klassis ehk A ja B klassides ei ole kohustuslikku B-võõrkeelt; C klassides korraldatakse B-võõrkeele asemel

emakeele õpet. B-võõrkeele õpetamiseks on PRÕKis ettenähtud 12 tundi, TAPK õppekavas 9 tundi. 3 tundi on kavandatud eesti keele õpetamiseks C klassides III kooliastmes eestikeelsele haridusele ülemineku perioodil õpilaste toetamiseks.

Kooli eripära toetamiseks C. klassides (1.–5.) võimaldatakse õppida emakeelt koolipoolse valikainena „Vene keele- ja kultuuri õpe”.

Tabel 5. Tunnijaotusplaan PLRÕK klassidele

Õppeained	Õppetundide arv nädalas klassiti									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Lisaõpe
Vene keel	7 4*	9 5*	7 7*	7 5*	7 7*	6 6*	6 6*	6 5*	6 5*	
Eesti keel teise keelena + valikaine	0 4*	0 4*	3 4*	3 5*	4 5*	4 5*	4 5*	4 5*	4 5*	
Matemaatika	5 3*	5 3*	5 5*	5 5*	5 5*	5 5*	4 4*	5 5*	5 5*	
Loodusõpetus	1 1*	1 1*	2 2*	2 2*	2 2*	4 4*	4 4*	4 7*	4 7*	
Ajalugu						1 1*	1 2*	2 2*	1 2*	
Inimeseõpetus	1 0*	1 1*	1 1*	2 0*	2 1*	2 1*	2 1*	2 1*	1 0*	
Muusika	1 2*	1 2*	1 2*	1 2*	1 1*	1 1*	1 1*	1 1*	1 1*	
Kunst	1 2*	1 2*	1 0,5*	1 1*	1 1*	1 1*	1 1*	1 1*	1 1*	
Tööõpetus	2 1*	2 2*	2 1,5*	2 2*	4 3*	4 4*	4 4*	5 3*	7 4*	
Kehaline kasvatus	2 3*	3 3*	3 2*	2 3*	2 3*	2 2*	2 2*	2 2*	2 2*	
Sotsiaalõpe										3
Sotsiaal-matemaatika										3
Perekonnaõpetus										2
Retoorika ja kirjalik eneseväljendus										3
Loodus- ja keskkonnakaitse										3

Arvutiõpetus										1
Nädalakoormus	20 20*	23 23*	25 25*	25 25*	28 28*	30 30*	30 30*	32 32*	32 32*	15

* õppetundide arv, kui PLRÕK õpilane õpib B klassis.

2.2. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ja klassiti

2.2.1. A ja B klassides toimub õppetöö osaliselt vene keeles (vt tabel 6).

2.2.2. C klassides õppetöö toimub eesti keeles kõikide ainete ulatuses, v.a vene keele- ja kultuuriõpe või ukraina keele- ja kultuuriõpe ning inglise keel. Eesti kirjandust õpetatakse eesti keeles.

Tabel 6. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ja klassiti 2024/25.õa

klass	aine I kooliaste	tundide arv
I kooliaste		
1.c ja 1.b	-	-
2. a	vene keel	4
2. b1 (eriklass)	vene keel	4
2.b2	inimeseõpetus	1
	matemaatika	3
	loodusõpetus	1
	tööõpetus	2
	kunst	1
2.c	vene/ukraina keele- ja kultuuriõpe	3
3.a	vene keel	5
	inglise keel	3
3.b (eriklass)	vene keel	5
	inimeseõpetus	1
	inglise keel	3
3.c	vene/ukraina keele- ja kultuuriõpe	4
	inglise keel	3
II kooliaste		
4.a, 4.c	vene/ukraina keele- ja kultuuriõpe	3
	inglise keel	3
4.b (eriklass)	vene/ukraina keele- ja kultuuriõpe	3
	inglise keel	3

4.-5. D (LÕK)	vene keele- ja kultuuriõpe	2
	inglise keel	2
5.a	vene keel ja kirjandus	4
	inglise keel	3
5.b (eriklass)	vene keel ja kirjandus	5
	matemaatika	4
	inglise keel	3
5.c	vene/ukraina keele- ja kultuuriõpe	3
	inglise keel	3
6.a1, 6.a2	vene/ukraina keele- ja kultuuriõpe	3
6.a3	inglise keel	3
6.b1, 6.b2 (eriklassid)	vene keel ja kirjandus	4
	matemaatika	5
	inglise keel	3
	loodusõpetus	3
	inimeseõpetus	1
III kooliaste		
7.a1	vene keel ja kirjandus	3
	inglise keel	3
7.a2	ukraina keele- ja kultuuriõpe	2
	matemaatika	4
	inglise keel	3
	ajalugu	2
	bioloogia	2
7.c	vene keele- ja kultuuriõpe	2
	inglise keel	3
7.b (eriklass)	vene keel ja kirjandus	3
	matemaatika	4
	inglise keel	3
	bioloogia	2
	geograafia	2
	inimeseõpetus	1
7.-8.d (eriklass)	vene keel ja kirjandus	3
	matemaatika	4

	inglise keel	3
	bioloogia	2
	geograafia	2
8.a	vene keel ja kirjandus	3
	inimeseõpetus	1
	matemaatika	4
	inglise keel	3
8.b (eriklass)	vene keel ja kirjandus	3
	matemaatika	4
	inglise keel	3
	ajalugu	2
	inimeseõpetus	1
	geograafia	1
	bioloogia	2
	füüsika	2
	keemia	2
8.c	vene/ukraina keele- ja kultuuriõpe	1
	inglise keel	3
9.a	vene keel ja kirjandus	3
	inglise keel	3
9.b1, 9.b2 (eriklassid)	vene keel ja kirjandus	1
	matemaatika	5
	inglise keel	3
	bioloogia	1
	geograafia	2
	keemia	2
	füüsika	2
	ajalugu	2
	ühiskonnaõpetus	2
9.c	vene/ukraina keele- ja kultuuriõpe	2
	inglise keel	3

2.3. Valikainete ja võõrkeelte valimise põhimõtted

2.3.1. A-võõrkeelena õpitakse TAPKis inglise keelt. A-võõrkeele õppimist alustatakse I kooliastmes. Eesti keelest erineva õppekeelega klassis ei ole kohustuslikku B-võõrkeelt. B-võõrkeele asemel korraldatakse TAPKis vene/ukraina keele- ja kultuuriõpet.

2.3.2. Valikained toetavad TAPKi eripära ja väärtusi ning õpilaste digi- ja eneseväljendamise pädevust. Valikaine valib õpilane vastavalt tabelis 7 ja 8 esitatule. Valik kinnitatakse taotlusega, mis esitatakse e-päeviku kaudu kooliastme alguses hiljemalt 1. septembriks.

Tabel 7. Valikained, mille vahel teeb valiku A ja B klassi õpilane ja/või vanem

klass	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Tunnivaba ressurs klassiti		1	1			2		1	
Informaatika			1			2		1	
Tantsuõpetus		1	1						
Draamaõpetus		1				1			
Teadusliku mõtlemise alused								1	
Ettevõtlusõpetus								1	
Karjääriõpetus								1	

Tabel 8. Valikained, mille vahel teeb valiku C klassi õpilane ja/või vanem

klass	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Tunnivaba ressurs klassiti		0	1	1	1	2	1	2	1
Informaatika			1	1		1	1	1	
Tantsuõpetus			1		1				
Draamaõpetus						1			
Teadusliku mõtlemise alused								1	
Ettevõtlusõpetus									1
Karjääriõpetus							1		

2.4. Hindamise korraldus

2.4.1. Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;

- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

2.4.2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

2.4.3. Kool annab e-päeviku kaudu õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta kaks korda õppeaastas. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse TAPKi kodukorras.

2.4.4. Õppetunni vältel saab õpilane suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kooli personal reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud ja kooli väärtustega ning heade tavadega.

2.4.5. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

2.4.6. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas esitatud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. HEV õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas individuaalses õppekavas toodud oodatavate õpitulemuste ja tema õppele püstitatud eesmärkidega (hindamine keskendub õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega).

2.4.7. Kooli I kooliastme õpilase hindamisel kasutatakse kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid.

2.4.8. Kooli II ja III kooliastmel kasutatakse õpilase hindamisel viie palli süsteemi:

- 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- 4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

2.4.9. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

2.4.10. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”.

2.4.11. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

2.4.12. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord:

Kui ulatuslikumat suulist vastust või esitust, kontrolltööd, praktilist tööd või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või hinne on jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

Järelevastamine või järeltöö sooritatakse kokkuleppel aineõpetajaga kümne tööpäeva jooksul alates hinde väljapanemisest. Kordustöö sooritatakse ainult üks kord.

Järelevastamine ja järeltöö asendab eelneva hinde tingimusel, et selle käigus saadud hinne on eelnevast tulemusest parem.

Koolis järgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada kogu aeg ning eriti toetatakse õppimist, mis püüdleb senisest parema tulemuse suunas. Aineõpetaja võib lubada hindega „rahuldav” või „hea” hinnatud suulist vastust/esitust, kontrolltööd, praktilist tööd vastata uuesti või sooritada töö kordusena.

2.4.13. Õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord:

Klassijuhataja ja aineõpetajad tutvustavad õpilasi hindamiskorruga poolaasta alguses ja vastavalt vajadusele.

Vanematel või seaduslikel esindajatel on õigus saada andmeid hinnete kohta aineõpetajatelt, klassijuhatajalt ning e-päeviku kaudu.

Õpetaja täidab e-päeviku (tunniteema, tunnikirjeldus ja kodutöö) tunni toimumise päeval hiljemalt kell 17.00.

Õpetaja paneb hinde e-päevikusse hiljemalt 5 tööpäeva jooksul pärast õpilase kirjaliku töö esitamist ja hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast kirjandi esitamist.

Hinnatava töö sooritamise ajal puudumise või selle ebaõnnestumisega seotud küsimustes, aga ka järelevastamise või järeltööde sooritamise korruga seotud küsimustes saab teavet aineõpetajalt.

2.4.14. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis on hinnete koondamine poolaastahinneteks ning poolaastahinnete koondamine aastahinneteks. Positiivne aastahinne („3”, „4”, „5”) pannakse välja ainult juhul, kui mõlemad poolaastahinded on positiivsed. Kui aasta hinnete keskmine on 3.6, pannakse aastahindeks välja 4; kui poolaasta hinnete keskmine on 4.6, pannakse aastahindeks välja 5.

2.4.15. Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine:

Kokkuvõttev hindamine toimub iga poolaasta lõpus, millest teavitatakse õpilast ja vanemat e-päeviku vahendusel.

Kokkuvõttev hinne I kooliastmes pannakse välja sõnalise hinnanguna, kus selgelt kajastub, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud. Õpilase koolist lahkumisel sõnalised hinnangud teisendatakse punktis 2.4.8. sätestatud hindeskaalasse.

Kokkuvõttev hinne II ja III kooliastmes pannakse välja viiepalli süsteemis võttes arvesse kohustuslike tööde tulemuslikkust. Positiivne poolaasta hinne ehk „3”, „4”, „5” II ja III kooliastmes pannakse välja juhul, kui õpilane sooritas hinnetele „3”, „4”, „5” rohkem kui 50 % nõutud kohustuslikest töödest. Kohustuslike tööde vormid võivad olla erinevad: kontroll-, uurimus-, loov-, labori-, praktiline töö jmt.

Õpilasel on õigus parandada poolaasta hinnet 10 õppepäeva jooksul peale poolaasta lõppu sooritades poolaastatesti ajal, mis lepatakse kokku aineõpetajaga.

TAPK arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises huvihariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

Kui õppeaine poolaastahinne või -hinnang on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval poolaastal omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.

Õpilasele, kelle poolaastahinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

2.4.16. Hinde vaidlustamine:

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie õppepäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

2.4.17. Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine:

Poolaastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

Aastahinnete väljapanemise tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud järgmisse klassi üleviimise ajas.

2.4.18. Põhikooli lõpetamine:

Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel või kes asus õppima keelekümblusklassis viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga. Kui õpilane sooritas B2-tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahes õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

2.5. Loovtöö koostamise põhimõtted

2.5.1. Kolmandas kooliastmes korraldatava loovtöö põhitaotluseks on arendada õpilaste iseseisvalt töötamise oskust ja õpioskuste (vajaliku info leidmine, argumenteerimine, järeldamine, ettekandmine jm) arendamist, teadustöö aluste tundmaõppimist, õpilase isiksuslik ja vaimne areng.

2.5.2. Kolmandas kooliastmes (8. klassis) sooritavad TAPKi õpilased (sh ka PLRÕK alusel) läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus või praktiline töö. PLRÕK õppekava alusel õppiv õpilane võib õppenõukogu otsusel olla loovtöö kirjutamisest vabastatud. Loovtöö korraldamiseks on TAPKis koostatud eraldi juhend, kus on kirjeldatud juhendamine, koostamise etapid ja struktuur, vormistamine, esitlemine ja hindamine.

2.5.3. Õpilasuurimus on õpilase poolt õppekava raames ettevalmistatud töö, mille koostamisel arvestatakse teadustööle esitatavaid nõudeid.

2.5.4. Praktiline töö on õpilase poolt õppekava raames loodud PLRÕK teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte.

2.5.5. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Kollektiivse loovtöö puhul peab töös olema selgelt näidatud ja eristatav iga kaasautori panus ning kõik kaasautorid peavad osalema õpilasuurimuse või praktilise töö kaitsmisel.

2.5.6. Loovtöö vormistatakse ja kaitsakse eesti keeles. Välisriigist tulnud õpilane, kes õpib TAPKis vähem kui 4 aastat, võib kirjutada loovtöö ka muu keeles. PLRÕK õppekava alusel või eriklassis õppiv õpilane võib õppenõukogu otsusel kirjutada loovtöö muus keeles.

2.5.7. Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise perioodi ja protsessi täpse ajakava igaks õppeaastaks kehtestab kooli direktor käskkirjaga.

III. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖD TOETAVAD TEGEVUSED

3.1. Õppekeskkonna mitmekesistamine

3.1.1. Õppimist ja õpilase mitmekülgset arengut toetavateks tegevusteks TAPKis on:

- 1) klassijuhatamine,
- 2) kooli ja kodu suhtlemine,
- 3) arenguestlused,
- 4) pikapäevarühm,
- 5) õpilasesinduse tegevus,
- 6) huvitegevus, sh traditsioonilised üritused,
- 7) õppetööd toetavad projektid ja õppekäigud.

Klassijuhatamine:

- 1) Klassijuhataja aitab hoida sidet aineõpetaja, õpilase ja tema kodu vahel ning vajadusel hõlbustab osapoolte koostööd.
- 2) Töö hõlbustamiseks on igal klassil üks klassijuhataja.
- 3) Koostöö paremaks korraldamiseks algab iga 1.–4. kl õpilase koolipäev hommikuringiga ning 5.–9. kl õpilase koolinädal klassijuhatajatunniga, kus alustatakse päeva/nädalat, vahetatakse informatsiooni, häälestatakse päevaks, käsitletakse vajalikke teemasid.
- 4) Klassijuhataja juhib iga-aastaseid arenguestlusi, kust võtab osa õpilane ja tema vanem(ad). TAPKis on eraldi kord.

3.1.2. Peamisteks kooli ja kodu koostöövormideks on:

- 1) üldkoosolek (õppeaasta alguses);
- 2) klassi lastevanemate koosolek (vähemalt 2 korda õppeaasta jooksul);
- 3) õpetaja ja lapsevanema vaheline vahetu või e-päeviku kaudu suhtlemine, arenguestlused;
- 4) osalemine kooli üritustel;
- 5) osalemine lastevanemate ümarlaua ja/või kooli õppenõukogu töös;
- 6) ühiskoolitused;
- 7) vajadusel probleemvestlused, kus arutatakse õpilasega seotud mureküsimumi, tagasiside küsimustik lapsevanemalt ja õpilaselt.

3.1.3. Arenguestlus loob võimalused personaalse kontakti loomiseks iga õpilase ja lapsevanemaga. Arenguestlus on usalduslik ja dokumenteeritud jutuajamine õpilase, tema vanemate ja klassijuhataja vahel, mille juures peatähelepanu on lapsel. Arenguestlus on regulaarne, hästi ettevalmistatud vestlus, kus arutatakse õpilase õpimotivatsiooni ja tulevikuplaane, ühtlustatakse hinnangut õpilase arengust ning lepitakse kokku tulevase perioodi eesmärgid ja tegevused. Arenguestluse käigus arutatakse, mida õpilane ise saab teha oma eesmärkide saavutamiseks ning kuidas saavad vanemad ja õpetajad teda toetada. Arenguestlusel antakse lapsele ja vanemale võimalus teha ettepanekuid ja anda tagasisidet kooli tegevusele ja õppetöö korraldusele.

3.1.4. Pikapäevarühm TAPKis töötab 1.–4. klassi õpilastele. Pikapäevarühm tegutseb kõikidel koolipäevadel pärast tundide lõppu kuni kl 15.00. Pikapäevarühma eesmärgid: laste tegevuse koordineerimine pärast tundide lõppu (treeningud, ringid, söömine); vahelduva tegevuse pakkumine (õppimine, lugemine, õueskäimine, mängimine); õpilaste suunamine kodutööde tegemisele ja vajaduse korral abistamine; koolikaaslastega heade suhete loomine ja hoidmine.

3.1.5. Õpilasesindus TAPKis on õpilaskonna vabatahtlik esindus, kuhu võivad kandideerida kõik TAPKi 7.–9. klassi õpilased (valitakse igast klassist 1–3 esindajat). Õpilasesinduse eesmärgid on aidata kaasa õppetegevuse ja koolielu korraldamisel, seistes hariduse kvaliteedi, õpimotivatsiooni tõstmise ja õpikeskkonna parandamise eest; järgida ja edendada kooli väärtusi ning traditsioone;

kujundada õpilaste omavahelist suhtlust, samuti suhetes õpetajate ja avalikkusega häid käitumistavasid; aidata kaasa koolielu probleemide lahendamisel. Õpilasesinduse tööd juhib president, kes valitakse üheks aastaks.

3.1.6. Huvitegevuse põhirõhk on eesti ühiskonda integreerimisel, sotsialiseerumisel, sotsiaalsete oskuste saamisel ja väärtuste ja hoiakute kujundamisel. Huvitegevus hõlmab tunnivälise ürituste korraldamist ning ringitööd.

3.1.7. Kooli üritused ja ringid toetavad TAPKi väärtusi. Nt isade-, emadepäeva tähistamine ja heategevusnädala korraldamine toetavad hoolivust; laatade korraldamine toetab ettevõtlikkust, spordi- ja turismipäevade läbiviimine – tervist. Koolis töötavad spordi-, kunsti-, robotikaring; lastekoor. Iga huviring lõpeb konkreetse väljundiga (esinemiskava, näitus, võistlus, video vms).

Õppetööd toetavad projektid on kirjeldatud ainekavades, lõimitud tegevuskavades ja õpetajate töökavades. Osalemist õppetööd toetavates projektides ja õppekäikudes käsitletakse õppekasvatustöö osana.

3.2. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

3.2.1. Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilaste all mõeldakse õpilast, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeelu häired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppe kestuses, õppekoormuses või õppekeskkonnas taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas. Kool lähtub õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

3.2.2. Tuge vajavate õpilastega tööd korraldab TAPK tugikeskus, mis koondab ühte kooli tugispetsialistid:

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ehk tugikeskuse juht toetab ja juhendab õpetajat ja teisi tugispetsialiste haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale, tugispetsialistile, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks. Tugikeskuse juht haldab tuge saavate õpilaste dokumentatsiooni ning tal on õigus töödelda tuge saavate õpilaste andmeid hariduse infosüsteemis. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ehk tugikeskuse juhi määrab kooli direktor.

Sotsiaalpedagoogi ülesandeks on õpilase sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoskuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine, koolis esilekerkivate sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine.

Eripedagoogi ülesandeks on hinnata õpilase arengu- ja õpioskuste taset ja selgitada välja õpilase arengut mõjutavad ning takistavad tegurid ja õpivajadused. Ta toetab õpilase tunnetus- ja õpioskuste arendamist, analüüsib arengudünaamikat ja rakendatud tugimeetmete tulemuslikkust.

Logopeedi ülesandeks on õpilaste hindamise käigus kommunikatsiooniprobleemiga õpilaste väljaselgitamine; hääle ja kõne sujuvuse märkamine; suulise ja kirjaliku kõne arengu toetamine; sobiva suhtluskeskkonna soovitamine ning õpetajate ja lapsevanemate nõustamine õpilaste keele ja kõne arengu toetamisel.

Eripedagoog/logopeed nõustab ja juhendab õpetajaid ja lapsevanemaid tuge vajava õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel ning valmistab ette ja viib läbi õpiabirühma või individuaaltunde. Eripedagoog/logopeed teeb õpilase arengu jälgimiseks sissekandeid dokumentatsiooni õigusaktidega ettenähtud korras.

Koolipsühholoogi ülesandeks on õpilase psühholoogilist arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavate tegurite hindamine, õpilase nõustamine isikliku elu, õppetööga ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoskuste arendamisel.

KiVa meeskonna ülesandeks on oma tegevusega tagada kiusamisvaba kool, koordineerida KiVa korrapidamist, lahendada kiusamisjuhtumeid vastavalt KiVa metoodikale. Meeskonda kuulub meeskonna juht, kes koordineerib koolis KiVa programmi, ja meeskonna liikmed.

Abiõpetaja ülesanne on koostöös õpetajaga toetada õppija arengut, aitamaks õpilasel saavutada püstitatud õpitulemusi. Ta abistab tuge vajavaid õpilasi kogu rühma või klassiga läbiviidavas töös õpetaja ja/või tugispetsialisti eelneval juhendamisel. Abiõpetajat kaasatakse eeskätt nendes õppetundidesse ja -tegevustesse, kus vajadus erivajadusega õpilase toetamise järele on kõige suurem tulenevalt õppeaine keerukusest, samuti õppe diferentseerimisel ning kohandamisel.

3.2.3. Õpiraskuste ilmnemisel rakendatakse õpilasele järgnevaid tugimeetmeid:

- pedagoogilis-psühholoogilise hindamise läbiviimine toe vajaduse ilmnemisel;
- aineõpetaja konsultatsioon;
- individuaalne õppekava;
- tugispetsialistide (psühholoog, eripedagoog, logopeed) nõustamine ja teenus;
- vajaduse korral õpilase vanemate nõustamine õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises;
- ajutiste õpiraskustega õpilaste õpiabirühm;
- logopeediline või eripedagoogiline õpiabirühm;
- nõustamiskomisjoni otsusel rakendatakse õpet väikeklassis, kodu- või individuaalset õpet;
- koduõpe.

3.2.4. Käitumiskeskuste puhul rakendatakse järgnevaid tugi- või mõjutusmeetmeid:

- vestlus aineõpetajaga ja/või vestlus klassijuhatajaga;
- vestlus õppealajuhataja/direktori juures;
- õpilase käitumise arutamine vanemaga;
- tugispetsialisti nõustamine (sotsiaalpedagoog, psühholoog);
- õpilase käitumise tugikava ehk positiivse käitumise kujundamise plaani koostamine;
- konfliktolukorras osalenud poolte lepitamine;
- tugiisiku määramine;
- ümarlaud tugikeskuses lapsevanemate kaasamisega;
- õpilasega tema käitumise arutamine õppenõukogus;
- direktori kirjalik noomitus;
- õppetunnist eemaldamine koos kohustusega viibida määratud kohas ja saavutada tunni lõpuks nõutavad õpitulemused;
- pärast tunde jätmise määratud tegevusega kuni 1,5 tunni ulatuses ühe õppepäeva jooksul;
- ühiskondlikult kasuliku töö tegemine koolimajas või kooli territooriumil;
- ajutine keeld võtta osa õppekavavälisest tegevusest koolis, näiteks üritustest ja väljasõitudest;
- ajutine õppes osalemise keeld koos kohustusega saavutada selle perioodi lõpul nõutavad õpitulemused.

3.2.5. HEV õpilasele avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart (edaspidi **ÕIJK**). **ÕIJK** täitmine on vajalik õpilase arengu jälgimiseks ja talle vajaliku toe rakendamiseks. Kaart avatakse õpilasele toe vajaduse ilmnemisel ning see kirjeldab õppetöö individualiseerimist, õpilase tunnivälist individuaalset abistamist, koostööd lapse ja lapsevanemaga, õpetajate kokkuvõtteid rakendatud lisatöö tulemuslikkusest ning vajadusi tugimeetmete rakendamiseks. Tugimeetme rakendumisel jätkub õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmine, pedagoogilis-psühholoogiliste hindamiste fikseerimine, uuringute jm õpilast ning tema kasvukeskkonda puudutava lisateabe koondamine tugikeskuse juhi koordineerimisel ja vastutusel.

3.2.6. Individuaalne õppekava (**IÕK**) koostatakse mistahes klassis õppivale õpperühmast oluliselt erinevate oskuste, terviseprobleemide, isiksuseomaduste ja/või võimetega õpilasele.

Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:

- 1) õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
- 2) õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
- 3) õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
- 4) kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

3.2.7. **Õpiabirühm** moodustatakse (ajutiste) ainealaste õpiraskustega, väljakujunemata õpioskustega ja logopeediliste probleemidega põhikooli õpilastele, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita õppekava nõudeid või vajavad õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust. Õpilane võetakse õpiabirühma vastu aineõpetaja ja erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ettepanekul, vanema nõusolekul ja kooli direktori otsusel. Lapsevanemal on õigus teavitada kooli kirjalikult, et ta pole nõus õpiabirühma kohaldamisega. Nimetatud keeldumise esitamisel õpilast õpiabirühma vastu ei võeta. Õpiabi õpetaja koostab igale õpiabirühmale töökava jooksvaks kuuks. Õpiabirühma tundides korrigeeritakse kõnepuuet ja arendatakse suulist ning kirjalikku kõnet lähtuvalt kõnepuude mehhanismist/olemusest; arendatakse tunnetusprotsesse ja kognitiivseid oskusi korrigeeritakse/parandatakse eripedagoogiliste võtetega õpioskusi ja -vilumusi. Tunde viivad läbi logopeedid/eripedagoogid või vastava täiendkoolituse lõpetanud aine- või klassiõpetajad. Õpiabirühma nimekirjad kinnitatakse direktori käskkirjaga. Õpiabitundide arv nädalas kooliastmeti: I kooliaste – kuni 4 tundi, II kooliaste – kuni 3 tundi, III kooliaste – vähemalt 2 tundi. Rühma täituvuse piirnorm kuni 6 last (võib moodustada erinevate klasside lastest).

3.2.8. **Koduõpe** on õppetöö korraldamine väljaspool kooli ruume tulenevalt õpilase tervislikust seisundist või vanema taotlusel õppetöö korraldamine lapsevanema poolt:

- 1) Koduõpet vanema taotlusel rakendatakse lapsevanema poolt direktorile esitatud kirjaliku taotluse alusel. Taotluses tuleb näidata koduõppet viibimise põhjused ja andmed isiku kohta, kes hakkab last õpetama. Koduõpet finantseerib ja korraldab lapsevanem, kes vastutab õpitulemuste saavutamise eest ning osaleb õpilasele individuaalse õppekava koostamisel. Otsuse vanema taotlusel koduõppe rakendamise kohta teeb õppenõukogu.
- 2) Koduõpet tervislikel põhjustel rakendatakse õpilasele, kellel on raske funktsioonihäire, haigus või puue või kelle tervislik seisund võib selle põhjustada ning kelle õppetöö läbiviimiseks erivajadustest tulenevalt puuduvad koolis võimalused ja tingimused. Koduõpet tervislikel põhjustel rakendatakse vanema taotlusel ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel. Otsuse õpilasele tervislikel põhjustel koduõppe rakendamise kohta teeb kooli direktor käskkirjaga.

3.2.9. **Individuaalõpet** ehk ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpet rakendatakse õpilasele, kellele on määratud keskmine, raske või sügav puudeaste ning kellel on psüühilise tegevuse eripärast tulenev äärmuslik ja püsiv normikohasest erinev käitumismuster, mis ohustab õpilase enda ja teiste õpilaste õppimist ning turvalisust klassi tingimustes (ennast vigastav või apaatne käitumine; enda ja teiste suhtes ohtlikult agressiivne, destruktiiivne, vägivaldne ja impulsiivne käitumine) ja nõuab pidevat täiskasvanute järelevalvet. Õpetamisel kasutatakse haridusliku erivajaduse spetsiifikast tulenevat struktureeritud õppekorraldust, eripedagoogilise õppemethodika rakendamist ja jõukohast õppevara ning vajadusel tagatakse õpilasele tugispetsialistide abi. Õpilasele koostatakse individuaalset tunniplaani (10–12 kontakt tundi nädalas). Võimaluse korral integreeritakse õpilast väiksema rühma töösse.

3.2.10. **Lisaõpe** ehk tööharjutusaasta eesmärk on pikendada õppimise aega õpilase sotsiaalseks toimetulekuks ning pakkuda PLRÕK õpilastele täiendavat ettevalmistust ja tuge õppe sujuvaks jätkamiseks VOCO-s või üleminekuks tööturule. Lisaõppe kestvus on üks aasta. Õppekorraldus: 15 tundi koolis, 15 tundi kutsehariduskeskuses.

3.3. Karjäärinõustamise korraldamine

3.3.1. TAPKi karjääriteenuste korralduskava koostamisel ja tegevuste planeerimisel on arvesse võetud kõikide vanuserühmade vajadusi, lähtutud konkreetsest kohalikest majanduslikest/sotsiaalsetest vajadustest ning võimalustest.

3.3.2. Karjääriõppe korraldusega koolis taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sh tegema mõistlikke karjäärivalikuid.

I kooliastme lõpuks õpilane

- mõistab töö tähtsust;
- mõistab töö ja elukutse seoseid;
- teab isa ja ema ning teiste pereliikmete ameteid;
- teab kodukohas esinevaid ameteid ning mõistab nende tähtsust;
- oskab kasutada raha lihtsamates tehingutes ning teab raha ja töötasu seoseid;
- suudab järgida koostegemise reegleid;
- osaleb oma klassi kutseasuunitlusalasest ettevõtmistes.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- on õppinud tundma erinevaid elukutseid;
- mõistab erinevate elukutsete vajalikkust ühiskonnale;
- mõistab teadmiste ja hariduse seost elukutsetega;
- tegeleb oma huvide ja võimete uurimisega;
- mõistab suhtlemis- ja koostööoskuste vajalikkust.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- on kujundamas realistlikku pilti iseendast (huvid, võimed, isiksuseomadused, väärtushinnangud, oskused);
- oskab hinnata oma eeldusi, soove ja võimalusi karjäärivalikute tegemisel;
- tunneb huvi haridustee jätkamise võimaluste vastu, oskab selle kohta infot koguda, süstematiseerida ja analüüsida;
- omab teadmisi kohaliku tööturu kohta;
- mõistab hariduse, elukutsete ja ametite vahelisi seoseid;
- mõistab ameti ja eluviisi vahelisi seoseid;
- mõistab töömaailma muutumise ja eluaegse õppimise kontseptsiooni;
- oskab karjääriotsuste tegemisel näha alternatiive.

3.3.3. Karjääriõppe korralduse terviklikkuse ja kvaliteedi tagamiseks käsitletakse teemasid seostatult ühe õppeaasta vältel järgmiselt: 1) karjääriõpe igapäevase õppetöö osana läbiva teemana (inimese- ja ühiskonnaõpetus, üldõpetus, keeleõpetus, kunstiõpetus, arvutiõpetus, loodusained, klassijuhatamine jne) või valikuainena III kooliastmes; 2) karjääriõppe lõimimine tunnivälisest sündmustest ja tegevustest: infopäevad, -messid, töövarjupäev 9. klassis, karjääripäev, uurimistööde seminar; 3) Töötukassa nõustajate teenuste vahendamine TAPKi õpilastele koolis eelnevalt kokkulepitud ajas ja mahus.

3.3.4. Õppeaasta tegevused kajastuvad klassijuhatajate ning aineõpetajate töökavades. Tulemuste mõõtmiseks kasutatakse erinevaid meetodeid, lähtudes tegevusest (tagasiside, vaatlus, arenguestlus, küsitlus, rahulolu-uuring jne). Iga õppeaasta lõpus tehakse kokkuvõtte ja antakse hinnang karjäärilasele tegevusele koolis.

3.4. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

3.4.1. Kool tagab õpilasele ja vanemale teabe õpilase arengust ja toimetulekust koolis ning teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse ning edasiõppimise võimaluste kohta.

3.4.2. Õpilane ja vanem saavad tagasisidet õpilase arengu ja koolis toimetuleku kohta vestlustes klassijuhataja ja aineõpetajatega, toimuvatel arenguestlustel ja e-päeviku vahendusel.

3.4.3. Aineõpetaja annab ülevaate peamistest õppeteemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ning klassijuhataja toimuvatest üritustest iga poolaasta alguses.

3.4.4. Õppe ja kasvatus korralduse kohta saab teavet kooli kodulehelt, klassijuhatajatundides ning vähemalt kaks korda õppeaastas lastevanemate koosolekutelt (klassi- ja üldkoosolek).

3.4.5. Operatiivinfo edastab aineõpetaja, klassijuhataja või kooli juhtkond õpilastele või lastevanematele e-kirja teel, kasutades vastavaid meililiste.

3.4.6. Kool tagab õpilasele ja lapsevanemale aine-, pedagoogika-/psühholoogia- ja logopeediaalase ning hariduskorraldusliku nõustamise ehk nõuandmise.

3.4.7. Nõustamiseks tuleb pöörduda vastavalt valdkonnale järgmiste spetsialistide poole:

- ainealane nõuandmine – aineõpetaja;
- pedagoogika-psühholoogiaalane nõustamine – klassijuhataja, õppejuht, eripedagoog, psühholoog;
- logopeediaalane nõustamine – logopeed, vene või eesti keele õpetaja;
- hariduskorralduslik nõustamine – klassijuhataja, HEVKO, juhtkonna liikmed.

3.5. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

3.5.1. Õpetaja koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemusteni/pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatusgevuse kaudu. Õpetajate koostöök toimuvad järgmised tegevused:

- ühiste eesmärkide seadmine õppeaasta alguses, kokkuvõtete ning ettepanekute tegemine õppeaasta lõpus;
- õpetajate ühiskoosolek kaks korda kuus – toimub infovahetus, kogemuste ja koolitustel saadud teadmiste jagamine, ühine planeerimine;
- ühised arutelud, õppekäigud (õpiränne) ja sisekoolitused, mis kavandatakse TAPKi üldtööplaanis;
- kolleegi tundide külastus;
- lõimitud tegevuskavade rakendamine.

3.5.2. Koolis tegutsevad ainesektsioonid: eesti keele ainesektsioon, võõrkeelte ainesektsioon, reaal- ja loodusainete ainesektsioon, vene keele ja kirjanduse ainesektsioon, oskusainete ainesektsioon, algklasside ainesektsioon.

3.5.3. Vastavalt vajadusele õpetajad koondatakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe- ja kasvatusgevuse teemaga.

3.5.3. Lähtuvalt õppekava üldosast ja ainekavast koostab aineõpetaja igaks õppeaastaks oma töökava, mis on kavandatud tööks kindlas klassikollektiivis. Õpetaja vaatab iga õppeaasta alguses üle oma ainekava ning koostab selle alusel töökava, milles on esitatud:

- õppe-eesmärgid;
- õppesisu;

- õpitulemused;
- õppeaine lõmimise võimalused;
- läbivate teemade käsitlemise võimalused.

3.6. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

3.6.1. TAPKi õppekava on arenev dokument, mida korrigeeritakse igal õppeaastal.

3.6.2. Kooli õppekava kehtestab kooli direktor.

3.6.3. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

3.6.4. TAPKi õppekava parandus- ja muudatusettepanekuid võivad esitada kõik õppenõukogu liikmed, õpilasmavalitsuse esindajad ning hoolekogu liikmed kirjalikult.

3.6.5. Kooli juhtkond teeb parandused ja muudatused ning esitab uuendatud õppekava õppenõukogule kinnitamiseks iga õppeaasta viimasel koosolekul enne õppeperioodi lõppu. Muudatused hakkavad kehtima uuest õppeaastast.

3.6.6. TAPKi õppekava uuendamise ja täiendamise korra täitmise eest vastutab kooli direktor.

IV. AINEVALDKONDADE KAVAD